

ETU ry - Edustajat turvapaikanhakijalapsille
c/o Mika Sirelius
Harjuviita 2 B 24
02110 Espoo

Sisäministeriö

LAUSUNTO

Asia: SMDno 2017-1466
Esitys laiksi turvatoimista Maahanmuuttovirastossa

Sisäministeriö on pyytänyt ETU ry:ltä lausuntoa esityksestä laiksi turvatoimista Maahanmuuttovirastossa. Esitämme pyydettyinä lausuntona kunnioittavasti seuraavaa.

Esitys on huolellisesti laadittu, selkeästi perusteltu eikä EU ry:llä ole esityksen pääkohtiin kommentoitavaa. ETU ry haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota kahteen turvatarkastusten toteuttamiseen liittyvään kysymykseen. Ensimmäinen liittyy luottamuksellisen ilmapiirin rakentamiseen ja toinen maahanmuuttoviraston valtuuksiin määritellä turvatarkastuksen tekemiseen liittyvästä harkinnasta.

Turvapaikkapuhuttelun onnistumisen kannalta on tarkoituksenmukaista, että maahanmuuttovirastossa asioitaessa ilmapiiri on luottamusta herättävä. Alaikäisten kohdalla on tyypillistä, että jännittävä tilanne saa nuoren käyttäytymään pidättyväisesti. ETU ry. pitää tärkeänä, että mahdollista henkilöntarkastusta tehdessä noudatetaan sellaista hienotunteisuutta, joka yleisen turvallisuuden takaamisen ohella, edistää luottamuksellisen ilmapiirin syntymistä.

Toiseksi, lakiesityksen 3 §:n ja sen pykälän yksityiskohtaiset perustelut antavat Maahanmuuttovirastolle valtuudet määritellä turvatarkastusten toteutuksesta ja siihen liittyvästä harkinnasta. Harkinta perustellun epäilyn ja yleisen epäilyn välillä lienee erityisen haastavaa turvapaikanhakijoiden kohdalla. Turvapaikka-asioissa asioivilla on poikkeuksellisen haastava elämäntilanne ja usein rikkonainen tausta. Harkinnasta säädettyä on tärkeää, että lain 2 §:ssä säädetty vähimmäisen haitan periaate ja henkilöntarkastuksesta säädetty perusteltu epäily toteutuvat täysimääräisesti myös tilanteissa, joissa tarkastuksia suorittavat yksityiset toimijat.

ETU ry. pyytää lainvalmistelijaa tarkistamaan, ovatko 3 §:n ja sen yksityiskohtaisten perustelujen sanamuodot sellaiset, että ei jää epäselvyyttä 2 §:ssä säädetyn vähimmäisen haitan periaatteen siirtymisestä Maahanmuuttoviraston työjärjestykseen ja käytännön turvatarkastustoimintaan.

ETU ry:n hallituksen jäsenet ovat saaneet tutustua ja esittää kommenttejaan lakiesitykseen.

Espoossa 27. 2. 2018
ETU ry:n hallitus

Mika Sirelius
puheenjohtaja